

διάρκεια του αγώνα του 1821· εκεί φιλοξενήθηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα ο Γ. Καραϊσκάκης. Σημαντικές καταστροφές προξενήθηκαν επίσης από τους Γερμανούς το 1944. Ανοικοδομήθηκε και σήμερα διαθέτει μεγάλο ξενώνα, πλούσια βιβλιοθήκη με παλαιά έντυπα και χειρόγραφα (72 κώδικες) καθώς και πολλά κειμήλια.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

- Κεφαλόβρυσο Καρπενησίου (ομώνυμη μάχη στις 9-8-1823, θάνατος του Μάρκου Μπότσαρη).
- Κοκκάλια Κρικέλλου (μάχη Αιτωλών – Γαλατών το 279 π.Χ.).
- Σπήλαιο Κατσαντώνη, Μοναστηράκι Αγράφων (σύλληψη Κατσαντώνη το 1809).
- Πύργοι Καραϊσκάκη, Προυσός.
- Γούβα Βραγγιανών (Ανώτερη Σχολή Ελληνικών Γραμμάτων, όπου δίδαξε ο Ευγένιος Αιτωλός)
- Μικρό Χωριό (18-12-1942, μια από τις πρώτες συγκρούσεις των συγκροτημένων ομάδων Εθνικής Αντίστασης με τους Ιταλούς.
- Παιδαγωγικό Φροντιστήριο Εθνικής Αντίστασης (Καρπενήσι 1944).
- Σχολείο Βίνιανης (εδώ ορκίστηκε η πρώτη κυβέρνηση του βουνού, ΠΕΕΑ στις 10-3-1944).
- Ιστορικό Σχολείο Κορυσχάδων (έγινε η συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου, Μάης του 1944).

Πηγή:

Γραφείο Τουρισμού

Δήμου Καρπενησίου

Τηλ. & fax 2237-0-21016

E-mail: gtdk@otenet.gr

ΜΟΥΣΕΙΑ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ (Μουσείο Κωνσταντίνου και Αλέξανδρου Τσάτσου)

Στο συνεδριακό κέντρο του Δήμου λειτουργεί αίθουσα μουσείου, αφιερωμένο στους Κωνσταντίνο και Αλέξανδρο Τσάτσο. Σε αυτό εκτίθενται προσωπικά αντικείμενα των προαναφερομένων και φιλοξενείται έκθεση σπάνιων χαρτών τους οποίους

δώρισε στο μουσείο η οικογένεια Τσάτσου.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΚΟΡΥΣΧΑΛΩΝ

Στο σχολείο του χωριού το Μάιο του 1944 συνήλθε το Εθνικό Συμβούλιο το οποίο προήλθε από τις Πρώτες Ελεύθερες Εκλογές και στο οποίο συμμετείχαν 176 Εθνοσύμβουλοι ως αντιπρόσωποι από όλη την Ελλάδα. Με την λήξη των εργασιών του Εθνικού Συμβουλίου εγκρίθηκε το ψήφισμα:

‘Όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το λαό και ασκούνται από το λαό’.

Το Μουσείο χαρακτηρίστηκε ιστορικό διατηρητέο μνημείο και σε αυτό λειτουργεί έκθεση φωτογραφίας του φωτογράφου της Εθνικής Αντίστασης, Σπύρου Μελετζή.

Απέχει 6χλμ από το Καρπενήσι. Τηλ.: (2237-0-) 22309, 25102.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΙΝΙΑΝΗΣ

Στη Βίνιανη Ευρυτανίας συγκεκριμένα στην παλιά Βίνιανη υπάρχει το Ιστορικό Σύμβολο «Το Σχολείο της Βίνιανης» και αποτελεί τόπο προσκυνήματος γιατί έχει γραφεί στην Ιστορία αυτού του τόπου.

Στις 10 Μαρτίου του 1944, στο Σχολείο αυτό, συγκροτήθηκε η «Κυβέρνηση του Βουνού», η πρώτη Κυβέρνηση της Ελεύθερης Ελλάδας, γεγονός που επέδρασε σε όλο τον αγώνα του λαού μας. Συγκροτήθηκε η Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης, ΠΕΕΑ, η οποία ήταν το συντονιστικό και καθοδηγητικό όργανο στις συνεχείς νίκες του Ελληνικού λαού.

Το παρόν έχει δώσει η Βίνιανη και στις 22/11/1942 όταν από εδώ ξεκίνησαν Άρης Βελουχιώτης και Ναπολέων Ζέρβας με τους σαμποτέρ για την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοπόταμου. Σήμερα γίνεται προσπάθεια να αποκατασταθούν οι φθορές στο Σχολείο (Μουσείο), ώστε να αποτελεί ο χώρος αυτός πόλο έλξης, για να γνωρίσουν όλοι την Ιστορία μας.

Στο Μουσείο υπάρχει αρκετό φωτογραφικό υλικό καθώς και έντυπο υλικό της εποχής εκείνης που αναφέρεται στους αγώνες και στην Πρωτεύουσα της Ελεύθερης Ελλάδας, Βίνιανη.

Απέχει 38 χλμ. από το Καρπενήσι. Τηλ.: (2237-0-) 31240.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Το Μουσείο φιλοξενεί παραδοσιακές στολές, είδη οικιακής χρήσης, έργα καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Ημέρες & Ώρες Λειτουργίας:

Παρασκευή-Σάββατο-Κυριακή και αργίες: 10.30 - 15.00 από 1/10 - 31/10,
10.00 - 14.00 & 18.00-20.00
από 1/06-30/09.

Απέχει 14 χλμ από το Καρπενήσι. Τηλ.: (2237-0-) 41502, 41245.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

Στο Μουσείο υπάρχουν παραδοσιακές στολές, αντικείμενα και εργαλεία που χρησιμοποιούσαν τις παλιές εποχές. Επίσης μεγάλο ενδιαφέρον έχει και η Βιβλιοθήκη που λειτουργεί στο σπίτι του Χρυσοστόμου Καραπιέρη με 8.000 βιβλία.

Απέχει 35χλμ από το Καρπενήσι μέσω Βελουχιού. Τηλ.: (2237-0-) 96373.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ

Στο Μουσείο βρίσκεται πλήθος από παλαιά αντικείμενα και αρχειακό φωτογραφικό υλικό.

Απέχει 41χλμ από το Καρπενήσι. Τηλ.: (2237-0-) 92265.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ

Στο χωριό λειτουργεί από το 1970 το Μουσείο με αντικείμενα λαϊκής τέχνης, βιβλιοθήκη του Παπαντωνίου και του Στέφανου Γρανίτσα καθώς και προσωπογραφίες του στρατηγού Κωνσταντίνου και του Στέφανου Γρανίτσα.

Απέχει 83χλμ από το Καρπενήσι. Τηλ.: (2237-0-) 61040, 61035.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ

Το Μουσείο στεγάζεται στο παλιό σχολείο του χωριού και αποτελείται από τρεις αίθουσες. Διαθέτει σπάνιο φωτογραφικό υλικό από την κατολίσθηση του χωριού το 1963, φωτογραφικό υλικό και εκθέματα σχετικά με την αντίσταση, κομμάτια από το τυπογραφείο που υπήρχε, συγγράμματα της εποχής.

Επίσης το Μουσείο φιλοξενεί παραδοσιακές στολές, αντικείμενα λαογραφικής τέχνης, καθώς και αρχαία εκθέματα, κεραμικά, βιβλιοθήκη κλπ. Λειτουργεί και ως πνευματική γωνιά, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες.

Ημέρες & Ώρες Λειτουργίας:

Καθημερινά: 11.00-13.00 & 17.00-20.00 (Ιούλιος - Αύγουστος).

Σάββατο & Κυριακή: 12.00-14.00 (τους υπόλοιπους μήνες).

Απέχει 16χλμ από το Καρπενήσι. Τηλ.: (2237-0-) 41221.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΡΟΥΣΟΥ

(με ιστορικά και θρησκευτικά εκθέματα)

Στο Μοναστήρι λειτουργεί ενδιαφέρον Μουσείο με πολλά εκθέματα, όπως βιβλία του 15^{ου} και 16^{ου} αιώνα, χειρόγραφοι κώδικες, τυπογραφημένα βιβλία, ένα σπαθί του 1821 που μπορεί να ήταν του Καραϊσκάκη, καθώς και πολλά άμφια.

Απέχει 33χλμ από το Καρπενήσι.

Τηλ.: (2237-0-) 80705, 80725, 80726.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΑΤΑΡΝΑΣ (με θρησκευτικά εκθέματα)

Διαθέτει βιβλιοθήκη με 633 έντυπα. Επίσης σώζονται μερικά αξιόλογα έντυπα από το 1544-1578 που έχουν εκδοθεί στη Βιέννη, Βενετία και άλλες πόλεις της Ευρώπης και η ψηφιδωτή εικόνα «Ο Βασιλεύς της Δόξης», που χρονολογείται από τα 1350.

Απέχει 70χλμ από το Καρπενήσι. Τηλ.: (2237-0-) 95400.

Επίσημη ιστοσελίδα Δήμου Καρπενησίου: www.karpenissi.gr

Η ΧΛΩΡΙΔΑ ΚΑΙ Η ΠΑΝΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Κατά την Άνοιξη και το Καλοκαίρι (αλλά και το Φθινόπωρο) ένα οικοσύστημα μοναδικής χλωρίδας και πανίδας εμφανίζεται στο Νομό Ευρυτανίας, τόσο στις κατοικημένες μεριές του όσο και στις πλαγιές και στα βουνά του. Ένα πλήθος ζώων και φυτών συμβιώνουν σε μια αδιατάρακτη γαλήνη και ηρεμία. Τα είδη πανίδας που υπάρχουν στα βουνά της Ευρυτανίας είναι ζώα, μεγάλα θηλαστικά, άγρια και ήμερα, ερπετά και πουλιά και μικροοργανισμοί. Μαζί τους ζουν και αναπτύσσονται αμέτρητα είδη της χλωρίδας, όπως δέντρα οπωροφόρα ή δασικά, θάμνοι και πόες, αγριολούλουδα και αγριόχορτα.

Η ΠΑΝΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Η πανίδα των ευρυτανικών βουνών εξακολουθεί να είναι πολύ πλούσια και να κυριαρχεί ακόμα, παρά το γεγονός ότι τα εκτεταμένα δάση ελάτων, οξιών και βελανιδιών, που τα κάλυπταν παλιά, τώρα στα ψηλότερα μέρη έχουν μειωθεί, με αποτέλε-

σμα να εξαφανιστούν τα μεγάλα άγρια ζώα. Τα ζώα που μπορεί να συναντήσει κανείς στην Ευρυτανία είναι τα εξής:

Ήμερα θηλαστικά

Αγελάδα-Βόδι, Άλογο-Φοράδα, Γαϊδούρι, Γίδα, Γουρούνι, Κουνέλι, Μουλάρι, Πρόβατο-Κριάρι.

Άγρια θηλαστικά

Αγριόγατα, Αγριογούρουνο, Αλεπού, Ασβός, Βερβέρα (σκίουρος), Ελάφι, Ζαρκάδι, Κουνάβι, Λαγός, Λύκος, Νυφίτσα, Νυχτερίδα, Ποντίκι (τυφλοπόντικο, κλαροπόντικο), Σκαντζόχοιρος, Τσακάλι.

Ερπετά

Βάτραχος, Γκουστέρα (σαύρα, πρασινογκόοτερας, βραχαλίδα), Φίδι (οχιά, δεντρογαλιά, σαϊτούρα, νεροφίδα, αστρίτης, αλαφίτης, σαπίτης, λουρίτης, τυφλίτης, τυφλάκονο, μονομερίδα), Χελώνα-νεροχελώνα.

Έντομα

Αβάρα, Ακρίδα, Αλογάκι της Παναγίας, Αράχνη ή ανυφαντής, Βδέλλα ή αβδέλλα, Βρωμούσα, γουρουνίτσα, γρύλος ή τριζόνι, ζουζούνι ή μπούρμπουλας, κοριός, κόρυζα, κουνούπι, κρεμμυδοφάγος, κωλοφωτιά ή πυγολαμπίδα, μύγα, νταβάνι, μελίγκρα, μέλισσα, μελιγκόνι, πασχαλίτσα, πεταλούδα, πρασάγγουρας, σαρακι, σαρανταποδαρούσα, σερσένι, σκαθάρι, σκόρος, σκορπιός, σκουλήκι, σκνίπα, σφήκα, τζίτζικας, τσιμπούρι, ψαλίδα, ψείρα, ψύλλος.

Ψάρια του γλυκού νερού

Γλύνι, γουλιανός, κυπρίνος, ογκλίτσα, πέστροφα, πλατίτσα, χέλι.

Ήμερα πουλιά

Κότα-πετεινός, γαλί, πάπια, φραγκόκοτα, χήνα.

Άγρια πουλιά

Αγριόκοτα, Αγριόπαπια, αετός, αηδόνι, ασπρόκωλος, γαλιάντρα, γεράκι, γκιώνης, γύπας, ψαρόνι, καρακάξα, καρδερίνα, κίσσα, νυχτοπούλι, κοκκινολαίμης, κόρακας, κουρούνα, κότσυφας, κουκουβάγια, κούκος, μπεκάτσα, μπούφος, ορτύκι, πέρδικα, περιστέρι, σπίνος, σπουργίτης, τρυγόνι, τσίχλα, φάσα, φλώρος.

Η ΧΛΩΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Στην Ευρυτανία δεν υπάρχουν παρά ελάχιστες κοιλάδες, υπάρχουν μόνο βουνά τα οποία αποτελούν ένα αδιάσπαστο ορεινό σύμπλεγμα με απότομες κλίσεις και απόκρημνες πλαγιές. Πάνω σε αυτά τα βουνά εμφανίζονται όλες οι κλιματικές ζώνες βλάστησης. Το κλίμα της δεν ευνοεί την καλλιέργεια ευπαθών και ψηλής θερμοκρασίας ειδών ή μεγάλης βλαστικής διάρκειας φυτών και δέντρων. Τα φυτά που μπορεί να συναντήσει κανείς στην Ευρυτανία είναι τα εξής:

Δημητριακά και άλλα αγροτικά

Αραποσίτι, βίκος, βρίζα, βρώμη, κουκιά, κριθάρι, μπιζέλι, σιτάρι, ρεβίθια, φακή, φασόλια.

Ήμερα και άγρια λαχανικά

Αγγουριά, άνηθος, βλήτο, ζοχός, καρότο, καρπούζια, κρεμμύδι, κολοκυθιά, λάχανο, μαϊντανός, μαρούλι, μελιτζάνα, μπάμια, ντομάτα, πατάτα, πεπονιά, πιπεριά, πράσο, σπανάκι, φράουλα.

Οπωροφόρα δέντρα

Αχλαδιά, αμυγδαλιά, βαρδακιά, βερικοκιά, βυσσινιά, δαμασκηνιά, καστανιά, κερασιά, κλήμα, κορομηλιά, κυδωνιά, μηλιά, μουριά, ροδακινιά, ροδιά, συκιά.

Δασικά δέντρα

Αγριοκαστανιά, αγριοφουντουκιά, αρκουδοπούρνη, βάϊα, γάβρος, δρυς, ελατός, ιτιά, κέδρος, κυπαρίσσι, λεύκα, πεύκο, πλάτανος, τσαπουρνιά, αγριοκορομηλιά, φτελιά.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Στο Καρπενήσι υπάρχει μία οικολογική ομάδα, που σκοπός της είναι η προώθηση της οικολογικής-εναλλακτικής πολιτικής σε ό,τι αφορά θέματα κοινωνίας και περιβάλλοντος και η ευαισθητοποίηση στα οικολογικά προβλήματα της περιοχής. Για την πραγματοποίηση λοιπόν αυτού του σκοπού έχει αναλάβει κάποιες δραστηριότητες, μερικές από τις οποίες είναι:

- Περισυλλογή χαρτιού, αποθήκευση σε υπάρχοντα χώρο και διάθεσή του προς

ανακύκλωση.

- Παρέμβαση-πρόταση για ορθολογική διαχείριση απορριμμάτων της ευρύτερης περιοχής του Καρπενησίου.
- Καθαρισμός περιοχών από απορρίμματα.
- Ενημέρωση μαθητών για τις συνέπειες της υπερβολικής χρήσης πλαστικών με διανομή έντυπου υλικού.
- Ενέργειες για την απαγόρευση χρήσης δηλητηρίων για την εξολόθρευση αλεπούδων.
- Προσπάθεια για δημιουργία προστατευτικών ζωνών στο νομό Ευρυτανίας σε συνεργασία με τον ορειβατικό σύλλογο και την κινηματογραφική λέσχη. προσπάθεια για την οριοθέτηση περιοχών, όπου θα επιτρέπεται σε εναλλασσό-μενη βάση το κυνήγι και το ψάρεμα.

ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Ευρυτανία είναι σήμερα ο παράδεισος των υπαίθριων δραστηριοτήτων χειμώνα και καλοκαίρι. Υπάρχει ένα σύγχρονο Χιονοδρομικό Κέντρο στο Βελούχι, δυο ορειβατικά καταφύγια (Βελούχι, Καλιακούδα) και πάμπολλες διαδρομές για ορειβατικό σκι. Τα βουνά και τα φαράγγια της περιοχής, από άνοιξη μέχρι φθινόπωρο, προσφέρονται για ορειβασία, πεζοπορία, ποδήλατο βουνού, ιπασία, ενώ τα ποτάμια της προσφέρονται για διασχίσεις, rafting, canoe - kayak και κολύμπι. Μια άρτια, υψηλής ποιότητας υποδομή, ξενώνες, ταβερνάκια, βάσεις δραστηριοτήτων, ιπασίας, έχει δημιουργηθεί σε πολλά χωριά, κι έτσι μπορεί κανείς ν' απολαύσει με άνεση τις χαρές, που προσφέρει απλόχερα η φύση... Και για δυνατές απολαύσεις, κατακτήστε το βουνό με ένα 4x4 (αυτοκίνητα 4x4 είναι διαθέσιμα παράλληλα με mountain bikes, έτσι ώστε ο κάθε επισκέπτης να βρει αυτό που του ταιριάζει...)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΠΟΡ & ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΡΕΙΝΗ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

- Σκι: Σκι μπορεί να κάνει κανείς με διάφορους τρόπους. Επίσημα όμως υπάρχουν τρία είδη σκι. Στο αλπικό σκι ο σκιέρ κατεβαίνει απότομες πλαγιές και στα πρωταθλήματα αυτό που μετράει είναι ο χρόνος, στον οποίο ολοκληρώνεται η κατάβαση. Το νορβηγικό σκι γίνεται σε πιο ομαλές πίστες, σχεδόν επίπεδες και ο σκιέρ πρέπει να καλύψει μία συγκεκριμένη απόσταση, από συγκεκριμένη διαδρομή στο μικρότερο δυνατό χρόνο. (Μία υποκατηγορία αυτού του είδους σκι είναι το άλμα με σκι, όπου ο σκιέρ ξεκινάει από μία πίστα κάθετη και χωρίς να κάνει καμία

κίνηση για να μειώσει την ταχύτητα του, «φεύγει» στο κενό πραγματοποιώντας άλμα, το οποίο, όσο πιο μεγάλη απόσταση καλύπτει, τόσο καλύτερο είναι). Τέλος, το ελεύθερο σκι είναι αυτό που έχει γίνει πιο γνωστό απ' όλα τα είδη και αυτό που κάνουν όλοι εκείνοι που επισκέπτονται τα διάφορα χιονοδρομικά κέντρα. Στο Χιονοδρομικό Κέντρο του Βελουχιού (τηλ. 22370-23506, 22002), λειτουργούν Σχολές εκμάθησης σκι και ενοικιάζεται όλος ο απαραίτητος εξοπλισμός.

- **Ορειβατικό Σκι:** Κάπου μεταξύ της ορειβασίας και του σκι, μεταξύ του χιονοδρομικού κέντρου και της παρθένας χιονισμένης πλαγιάς, έξω από τη λογική της ουράς στα λιφτς και του πάρκινγκ ανάμεσα από χιλιάδες άλλα αυτοκίνητα, το ορειβατικό σκι συνδυάζει δύο διαφορετικά πράγματα: τη μοναχική απόλαυση και το μεγαλείο της ορειβασίας, με την ευχαρίστηση μίας γρήγορης κατάβασης που όμως απαιτεί τεχνική και ώρες πάνω στα σκι σε πατημένες πίστες και χιονοδρομικά κέντρα. Η ανάβαση στην «Ψηλή Κορφή» του Βελουχιού (2315 μ.), σας δίνει τη δυνατότητα να απολαύσετε μια από τις καλύτερες λευκές διαδρομές στην Ελλάδα. Στη βόρεια πλευρά κρύβονται μεγάλες πλαγιές κατάβασης που φτάνουν τα 1000 μ. υψομετρικής διαφοράς.
- **Διασχίσεις με χιονοσανίδα (snowboard):** Ανεβαίνοντας πάνω σε μία σανίδα και με τις ειδικές μπότες δεμένες πάνω της κατεβαίνετε τις χιονισμένες βουνοπλαγιές, κάνοντας τότε τη μία και τότε την άλλη φιγούρα. Απολαύστε εύκολες πεζοπορικές διαδρομές με μοναδική θέα στα χιονισμένα βουνά της περιοχής.
- **Πεζοπορία:** Πεζοπορία στο βουνό, στη φύση, στις όχθες αλλά και σε ορισμένα σημεία μέσα στα ποτάμια. Οι πεζοπορίες αυτές πραγματοποιούνται όλες τις εποχές με προτίμηση στην άνοιξη και το καλοκαίρι. Ένα πλούσιο δίκτυο μονοπατιών σας δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσετε τις κρυφές ομορφιές και των πιο απομακρυσμένων και δύσβατων περιοχών της Ευρυτανίας, με τη συνοδεία εκπαιδευμένων και έμπειρων οδηγών βουνού. Προτάσεις: πεζοπορία στον Κρικελοπόταμο, στην περιοχή του ελκυστικού «Πανταβρέχει».
- **Canyoning (διάσχιση φαράγγιού):** Είναι μια σύνθετη δραστηριότητα η οποία συνδυάζει πεζοπορία, αναρρίχηση, κατάβαση βράχων, πέρασμα ποταμού και κολύμπι. Όταν απαντώνται καταρράκτες, περιλαμβάνει και άλματα από ύψος στο νερό. Στην Ελλάδα, η διάσχιση φαράγγιού είναι μία σχετικά νέα δραστηριότητα που όμως αναπτύσσεται γρήγορα, κερδίζοντας πολλούς και φανατικούς οπαδούς. Πολλά φαράγγια στην καρδιά της Ευρυτανίας (Πανταβρέχει, Μαύρη Σπηλιά, Βόθωνας), προσφέρουν στους λάτρεις του είδους διασχίσεις διαφόρων επιπέδων

και καταρριχήσεις (Rappel) σε εκπληκτικούς καταρράκτες. Προτάσεις: Βίνιανη (διάρκεια: 4-5 ώρες, από το Μάιο ως τον Οκτώβριο, 5 καταρράκτες 5-15μ. ύψος), Βόθωνας (διάρκεια: 5-6 ώρες, από το Μάιο ως τον Οκτώβριο, 9 καταρράκτες 6-30μ. ύψος).

- Τουριστική ιππασία: Υπάρχουν φορείς και ιππικά κέντρα που διοργανώνουν διαδρομές με άλογα (συνήθως διάρκειας λίγων ωρών). Αυτές γίνονται με τη συμμετοχή αρχάριων ιππέων και είναι ένας πολύ καλός και εύκολος τρόπος, για να ζήσετε το άρωμα άλλων εποχών, νιώθοντας λίγο ιππότες. Άλογα συνηθισμένα στις συνθήκες της περιοχής και τα φυσικά μονοπάτια της. Σε απόσταση 4 χλμ. από το Καρπενήσι λειτουργεί κέντρο ιππασίας, σ' ένα όμορφο περιβάλλον για να απολαύσει κανείς τη βόλτα και τον καφέ του. («Saloon Park»: τηλ. 22370-24606).
- Mountain bike (ποδήλατο βουνού): Για περιπλανήσεις στα δάση της περιοχής, κυρίως γύρω από το Καρπενήσι, ακολουθώντας ήσυχα μονοπάτια με τεχνητά περάσματα και όμορφους δασικούς δρόμους.
- Τοξοβολία: Σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους με εκπαιδευτικά τόξα και στόχους για να ασκηθείτε στο άθλημα, που πιθανόν να οφείλει το όνομά της η Ευρυτανία. (Κατά μια εκδοχή η λέξη παράγεται από το αρχαίο ρήμα «ερύω», δηλαδή τεντώνω τη χορδή του τόξου, και κατά συνέπεια «ευρυτάν» είναι αυτός που τοξεύει καλά, δυνατά. Ως επίθετο, η λέξη χρησιμοποιήθηκε για τον πρώτο βασιλιά της περιοχής τον Εύρυτο, έναν δεινό τοξοβόλο, ο οποίος έδωσε και το όνομα στην περιοχή. Βέβαια, άλλοι λένε ότι το όνομα της περιοχής οφείλεται στα πολλά νερά της: Ευ + ρέω = εύρυτος περιοχή, χώρα με καλοτρεχούμενα νερά, κι όπως θα διαπιστώσετε και οι ίδιοι ο τόπος αναβλύζει από παντού ζωογόνο νερό).
- Rafting: Κατάβαση των ποταμιών της περιοχής με φουσκωτή βάρκα. Το πλήρωμα συνήθως αποτελείται από 6 έως 8 κωπηλάτες. Τη βάρκα κατευθύνει επαγγελματίας οδηγός ποταμού. Προτάσεις: Αχελώος (δυσκολία: 1, διάρκεια: 3 ώρες, όλο το χρόνο), Ταυρωπός (Μέγδοβας) (δυσκολία: 2, διάρκεια: 2,5 ώρες, από το Δεκέμβριο ως τον Ιούνιο), Τρικεριώτης (δυσκολία: 3, διάρκεια: 2 ώρες, από τον Ιανουάριο μέχρι το Μάιο).
- Kayak ποταμού: Μονοθέσιο σκάφος, ευέλικτο στα αφρισμένα ποτάμια. Απαραίτητη η παρακολούθηση σχολής για την ασφαλή κατάβαση. Προτάσεις: Μπορείτε να διασκεδάσετε κάνοντας Kayak στους ποταμούς Αγραφιώτη, Καρπενησιώτη και Ταυρωπό, όπως επίσης να δοκιμάσετε την ορειβασία και πεζοπορία σε συγκεκριμένα μονοπάτια και την πεζοπορία στον Κρικελλοπόταμο, στην

περιοχή «Πανταβρέχει».

- Canoe-Kayak: Διθέσια και πολύ άνετα σκάφη, ιδανικά για λίμνες και εξερεύνηση στενών περασμάτων, πάντα με τη συνοδεία επαγγελματία οδηγού.
- Monoraft: Κατάβαση ποταμού με μονοθέσιο φουσκωτό σκάφος. Επαγγελματίας οδηγός ποταμού συνοδεύει 5-6 monorafts.
- Hot-Dog: Κατάβαση ποταμού με διθέσια φουσκωτά σκάφη. Επαγγελματίας οδηγός ποταμού συνοδεύει 6-8 σκάφη.
- Hydrospeed: Κατάβαση ποταμού με ειδική σανίδα, δίνοντας ώθηση με το σώμα μας. Επαγγελματίας οδηγός ποταμού συνοδεύει 4-6 σκάφη.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΓΙΑ ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το Canoe-Kayak είναι ένα extreme sport που μπορεί να το κάνει ο καθένας αλλά πρώτα θα πρέπει να γνωρίζει αρκετά χαρακτηριστικά, ώστε να μπορέσει να το κάνει σωστά. Πρώτο μέλημα των υποψήφιων αθλητών και αθλητριών είναι να γνωρίζουν ότι είναι ατομικό άθλημα. Δεύτερον και ίσως πιο σημαντικό είναι η εκπαίδευση που είναι απαραίτητη. Οι δύσκολες διαδρομές απαιτούν γερή προπόνηση που πιστέψτε μας ότι και οι πιο ικανοί αθλητές τη χρειάζονται. Υπάρχουν πολλά θεωρητικά αλλά και πρακτικά μαθήματα, για να σε κάνουν έτοιμο να μπεις και να το απολαύσεις. Τρίτον και επίσης σημαντικό είναι ότι το Canoe-Kayak λαμβάνει χώρο αποκλειστικά σε ποτάμια τα οποία προτείνονται από ειδικές σχολές αλλά και τουριστικά γραφεία.

Στην Ευρυτανία σας περιμένουν πρωτόγνωρες συγκινήσεις. Οργανώστε με τη βοήθεια των ειδικών γραφείων, τις εξορμήσεις σας για τα σπορ και τις δραστηριότητες, ανάλογα με την εποχή. Μόνο εδώ στην πλούσια φύση, μπορείτε να δώσετε στον εαυτό σας μοναδικές συγκινήσεις.

Το Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 (Η διαδρομή στην Ευρυτανία: Βραγγιανά - Κρίκελλο)

Από τα Βραγγιανά κατεβαίνουμε το Φαράγγι του Αγραφιώτη, ακολουθούμε το μονοπάτι προς το χωριό Τρίδενδρο, διασχίζουμε το ποτάμι και φθάνουμε μετά από πορεία 5.30 ώρες στο χωριό Άγραφα, όπου υπάρχουν ενοικιαζόμενα δωμάτια για διανυκτέρευση. Από τα Άγραφα ακολουθώντας το χωματόδρομο και μετά από πορεία 5 ωρών φθάνουμε στον οικισμό Βαρβαριάδα, στις όχθες του Αγραφιώτη. Από τη

Βαρβαριάδα ακολουθούμε το δημόσιο δρόμο (12 χλμ.) προς το Κερασσώρι, όπου υπάρχει ξενώνας για διανυκτέρευση. Από τη Βαρβαριάδα υπάρχει δυνατότητα λεωφορείου ή ταξί, επίσης για το Καρπενήσι. Από το Κερασσώρι συνεχίζουμε προς Βίνιανη κι ακολουθώντας το μονοπάτι στις πλαγιές του Τυμφρηστού φτάνουμε στην πόλη του Καρπενησίου. Από το Καρπενήσι, παίρνουμε κατεύθυνση προς το χωριό Καλλιθέα (1 ώρα πορεία, υπάρχει πηγή), συνεχίζουμε προς το χωριό Μυρίκη (45 λεπτά πορεία, υπάρχει πηγή) και ακολουθώντας δασικούς δρόμους και 2 χλμ. ασφαλτόδρομο φτάνουμε στο χωριό Κρίκελλο μετά από πορεία 4-5 ωρών. Στο Κρίκελλο υπάρχουν ξενοδοχεία και εστιατόρια.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Με αφορμή το επιχορηγούμενο από την Ε.Ε. πρόγραμμα «Λευκές εβδομάδες» και την επίσκεψη στο Καρπενήσι, των μαθητών ενός Γυμνασίου της περιοχής του Αιγάλεω, μας δόθηκε η ευκαιρία να καταγράψουμε τις εντυπώσεις των συνομηλίκων μας σχετικά με τον τόπο μας αλλά και τις δυνατότητες της τουριστικής ανάπτυξής του. Δόθηκε λοιπόν, το παρακάτω ερωτηματολόγιο σε 35 μαθητές:

1. Ποια μέρη της Ευρυτανίας επισκεφθήκατε και ποια από αυτά σας άρεσαν πιο πολύ;
2. Σας εντυπωσίασε κάτι στο φυσικό πλούτο της Ευρυτανίας;
3. Αν σας δινόταν άλλη μια ευκαιρία να επισκεφθείτε το Καρπενήσι, θα ερχόσασταν ξανά και γιατί;
4. Πιστεύετε ότι το Καρπενήσι έχει μεγαλύτερες προοπτικές ανάπτυξης του τουρισμού και σε ποιους τομείς;
5. Ποιες είναι οι εντυπώσεις σας από τις δραστηριότητες που προβλέπονται βάσει του προγράμματος;

Ύστερα από επεξεργασία των απαντήσεων καταλήξαμε στα εξής συμπεράσματα κατά αντιστοιχία προς τις παραπάνω ερωτήσεις:

1. Στην πλειοψηφία των μαθητών άρεσε το χιονοδρομικό κέντρο και η Ιερά Μονή Προυσού.
2. Αντιπροσωπευτική είναι η παρακάτω απάντηση ενός μαθητή:

«Εντύπωση μου έκανε το ότι η φύση και το όλο τοπίο είναι ανέγγιχτα και παρθένα κι αυτό δείχνει, πιστεύω, το σεβασμό και την αγάπη των κατοίκων του Καρπενησίου προς τη φύση».

3. Πολλοί μαθητές θα επισκέπτονταν ξανά την Ευρυτανία κυρίως λόγω της φυσικής ομορφιάς, της ηρεμίας και λόγω των δυνατοτήτων για χειμερινά σπορ. Ωστόσο, επισημάνθηκε ότι είναι περιορισμένες οι δυνατότητες διασκέδασης.
4. Διαπιστώθηκε η ανάγκη ανάπτυξης του χειμερινού τουρισμού (αναβάθμιση των υπηρεσιών στο χιονοδρομικό κέντρο) καθώς και του τομέα της διασκέδασης.
5. Στα πλαίσια του προγράμματός τους μπόρεσαν να απολαύσουν κυρίως το σκι.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΛΑΙΟΚΑΤΟΥΝΑΣ

Τάξεις: Α΄, Β΄, Γ΄

ΘΕΜΑ: Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΤΩΝ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ ΚΑΙ Η ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Υπεύθυνος Προγράμματος: Κωνσταντίνα Παπακοσμά, Διευθύντρια

Καθηγητές: Σαλμα Ελένη, Νικολάου Νικόλαος, Καρανικουδη Ευαγγελία,
Μπλαζογιαννακη Άρτεμις

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Στην εργασία συμμετείχαν μαθητές και των τριών τάξεων και πιο συγκεκριμένα οι παρακάτω:

Α΄ Γυμνασίου:

Καραγιάννης Νικόλαος
Καρυώτη Ολυμπιάδα
Μπισμπίκη Δήμητρα
Τουφεκούλας Γεώργιος

Β΄ Γυμνασίου:

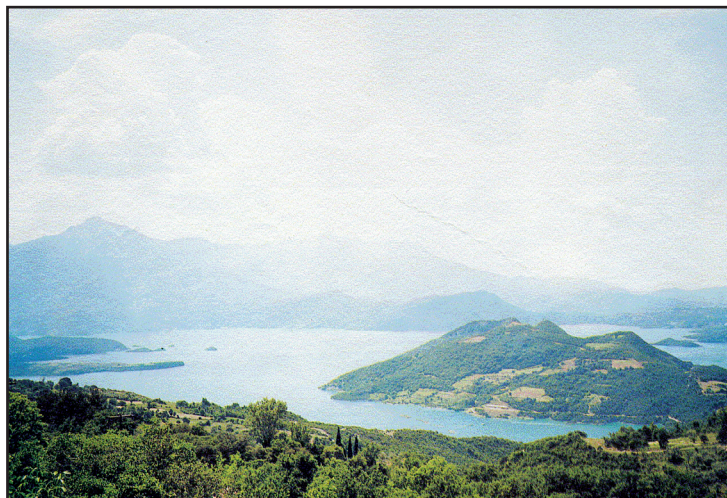
Γκούρλια Βασιλική
Γκούρλιας Κωνσταντίνος
Λαθύρη Κωνσταντίνα
Μπατσούλας Γεώργιος

Γ΄ Γυμνασίου:

Γερονίκου Ιουλία
Γκούρλια Αθηνά
Ζαλοκώστα Νεκταρία
Κατσαδούρος Δημήτριος
Κολοκώτσιος Απόστολος
Κούρος Ανδρέας
Λαθύρης Γεώργιος

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΤΩΝ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ ΚΑΙ Η ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Το ιστορικό της κατασκευής του φράγματος και της λίμνης και οι συνέπειες στον περιβάλλοντα χώρο

Οι εργασίες για την κατασκευή του υδροηλεκτρικού φράγματος στη θέση «Κρεμαστά» του νομού Αιτωλοακαρνανίας ξεκίνησαν το 1961, με την κοπή δέντρων στην παραπάνω περιοχή και ολοκληρώθηκαν το 1967. Την αποπεράτωση του έργου ανέλαβε αμερικάνικη εταιρεία. Κάτω από το φράγμα στήθηκε εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος. Το φράγμα είναι κατασκευασμένο από χώμα και χαλίκι, είναι δηλαδή στην ουσία γεώφραγμα και όχι φράγμα από μπετόν.

Άμεση συνέπεια της κατασκευής του φράγματος των Κρεμαστών ήταν η δημιουργία της ομώνυμης λίμνης το 1965, στη θέση που ήταν γνωστή παλαιότερα ως «το πήδημα του Κατσαντώνη». Στην περιοχή της λίμνης συρρέουν τα νερά τριών ποταμών, του Αγραφιώτη, το Μέγδοβα (Ταυρωπού) και του Αχελώου (Άσπρος), γι' αυτό και το σημείο, όπου και υπάρχει σήμερα ομώνυμος οικισμός, ονομάζεται Τριπόταμος. Το έδαφος της περιοχής, πριν γίνει το φράγμα, ήταν πολύ γόνιμο. Στο χώρο τον οποίον κατέκλυσαν αργότερα τα νερά της λίμνης υπήρχαν χωράφια, με πορτοκαλιές, λιόδεντρα και άλλες καλλιέργειες, και διάφοροι οικισμοί, όπως ο Άγιος Βασίλης, τα Σίδερα, ο Μαβρηάτης και η Επισκοπή, που αποτελούσε και εκκλησιαστική έδρα.

Με την κατασκευή του φράγματος και τη δημιουργία της τεχνητής λίμνης όλα αυτά τα γόνιμα εδάφη, καθώς και οι ανωτέρω οικισμοί, καταποντίστηκαν και μαζί τους και η γέφυρα της Μαρδάχας, χτισμένη στη θέση της ομώνυμης πηγής, η Επισκοπή και η παλαιά μονή της Τατάρνας. Όσοι έχασαν τα κτήματά τους έλαβαν

ως αποζημίωση χρήματα ή άλλα κτήματα στην περιοχή του Αγρινίου. Η σωστή επένδυση των χρημάτων της αποζημίωσης – τα χρηματικά ποσά που παραχωρήθηκαν ήταν υψηλά για τα δεδομένα της εποχής – άφησε μεγάλα κέρδη στους δικαιούχους. Οι κάτοικοι των οικισμών που καταποντίστηκαν μετανάστευσαν στο Αγρίνιο, στη Λαμία και σε άλλα μέρη.

Η κατασκευή του φράγματος των Κρεμαστών είχε λοιπόν ως συνέπεια τη δημογραφική αλλοίωση της ευρύτερης περιοχής, καθώς παλαιοί οικισμοί έσβησαν οριστικά και σημαντικό μέρος του πληθυσμού μετακινήθηκε σε άλλες περιοχές. Υπολογίζεται ότι την περίοδο 1961-1971 περίπου 10.000 Ευρυτάνες εκπατρίστηκαν. Σημαντικό ρόλο στην μετανάστευση των κατοίκων έπαιξαν αναμφισβήτητα και οι σεισμοί που έπληξαν την περιοχή το Φεβρουάριο του 1966, οι οποίοι συνδέθηκαν εξ αρχής με τη μεγάλη αναστάτωση που επέφερε στη γεωμορφολογία του τόπου η κατασκευή του φράγματος και της τεχνητής λίμνης. Εκτός από τη μετανάστευση μεγάλης μερίδας του πληθυσμού και την πρόκληση μεγάλων και καταστρεπτικών σεισμών, η δημιουργία της λίμνης προκάλεσε μακροπρόθεσμα και αλλαγή στο κλίμα της περιοχής, το οποίο έγινε υγρότερο και ηπιότερο.

Έχει παρατηρηθεί ότι σημαντικό ποσοστό από τη χωρητικότητα της λίμνης των Κρεμαστών, που ανέρχεται στα 4700 εκατομμύρια m³, χάνεται ετησίως με τη διάβρωση. Το φαινόμενο οξύνεται λόγω διαφόρων φυσικών παραγόντων αλλά και της ανθρώπινης παρέμβασης στο τοπίο. Η γεωμορφολογία της περιοχής με τις μεγάλες κλίσεις του εδάφους, τα κατερειπωμένα δάση, οι κατολισθήσεις, οι καταπτώσεις πρανών, οι μιλίστρες, οι γεωργικές καλλιέργειες, οι δρόμοι, τα εργοτάξια και οι οικισμοί με εκσκαπτική δραστηριότητα εντείνουν το φαινόμενο της διάβρωσης και καθιστούν άμεση προτεραιότητα τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ, Η ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Οι Ευρυτάνες και ο μυθικός γενάρχης τους Εύρυτος

Η Ευρυτανία είναι σήμερα νομός της κεντρικής Ελλάδας και οι κάτοικοί της δείχνουν ιδιαίτερο ζήλο για την ιστορία του τόπου τους, που έχει σχέση με την αρχαία παράδοση και το μύθο.

Σύμφωνα με μία εκδοχή η ονομασία της χώρας αυτής, της Ευρυτανίας οφείλεται στα άφθονα καλοτρεχούμενα νερά της. Η επιστημονική όμως έρευνα έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το επίθετο «εύρυτος» σχετίζεται με το εθνικό όνομα των

κατοίκων της χώρας και η ονομασία των Ευρυτάνων οφείλεται αναμφισβήτητα στον αρχηγό τους, τον Εύρυτο, το μυθικό ήρωα και βασιλιά της Οιχαλίας. Φαίνεται ότι ο Εύρυτος ήταν πολεμικός και θρησκευτικός αρχηγός του φύλου των Ευρυτάνων, από τους οποίους λατρευόταν ως τοπικός ήρωας.

Σύμφωνα με τον αρχαίο ελληνικό μύθο, ο ήρωας Εύρυτος ήταν ένας από τους πιο φημισμένους τοξότες. Για κάποιο διάστημα διετέλεσε δάσκαλος τοξοβολίας του Ηρακλή και αντίπαλος του θεού Απόλλωνα, αρίστου χειριστή του τόξου, όπως δηλώνει άλλωστε και το παρωνύμιό του «εκηβόλος». Ο Εύρυτος, λοιπόν, όπως φαίνεται και από τους ομηρικούς στίχους, είχε μεγάλη φήμη ως τοξοβόλος. Οι δυο ήρωες, ο Ηρακλής και ο Εύρυτος, μαθητής και δάσκαλος συγκρούστηκαν κάποια στιγμή για τα μάτια της όμορφης κόρης του Εύρυτου Ιόλης, την οποίαν είχε ζητήσει ο Ηρακλής σε γάμο. Με έπαθλο την όμορφη Ιόλη, διοργανώθηκε από τον Εύρυτο αγώνας τοξοβολίας, στον οποίον ο μαθητής νίκησε τον δάσκαλό του αλλά και τους γιους. Ο βασιλιάς αρνήθηκε ωστόσο να εκπληρώσει την υπόσχεσή του να δώσει στον Ηρακλή ως γυναίκα του την Ιόλη, προκαλώντας την οργή του Ηρακλή, ο οποίος επέστρεψε αργότερα στην περιοχή με στρατό, κατέκτησε και κατέστρεψε την Οιχαλία, φονεύοντας το βασιλιά και τους γιους του.

Ο μύθος της σύγκρουσης του Ηρακλή με τον Εύρυτο μοιάζει εν πολλοίς με τον άλλο γνωστό μύθο της πάλης του Ηρακλή με το θεό – ποταμό Αχελώο, στην περιοχή πιθανώς του άνω ρου του ομώνυμου ποταμού, στην Αγοραία. Και στις δυο περιπτώσεις, ο αγώνας γίνεται με έπαθλο μια γυναίκα: στην περίπτω-

